

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสัมพันธ์ (Correlation Research) เป็นการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตจังหวัดภาคใต้ตอนบน โดยมีวัตถุประสงค์สำคัญ คือ เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียน ระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตจังหวัดภาคใต้ตอนบน และเพื่อสร้างโมเดลพหุระดับของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียน ระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตจังหวัดภาคใต้ตอนบน โดยกำหนดการวิจัยออกเป็น 3 ขั้นตอน คือ

ขั้นตอนที่ 1 เป็นการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งเป็นผู้บริหารสถานศึกษาดีเด่น เพื่อตรวจสอบในการกำหนดประสิทธิผลการบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียน ระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตจังหวัดภาคใต้ตอนบน

ขั้นตอนที่ 2 เป็นการกำหนดตัวบ่งชี้เกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียน ระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตจังหวัดภาคใต้ตอนบน จากผู้ทรงคุณวุฒิ ตามเทคนิคเดลฟาย (Delphi Technique)

ขั้นตอนที่ 3 เป็นการสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอนและนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เพื่อค้นหาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียน ระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตจังหวัดภาคใต้ตอนบน

สำหรับการวิจัยแต่ละขั้นตอนมีรายละเอียด ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญเชิงลึก

เป็นการวิจัยเพื่อตรวจสอบข้อมูลจากผู้บริหารสถานศึกษาดีเด่น จำนวน 5 คน สำหรับศึกษาในการบริหารจัดการศึกษาที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตจังหวัดภาคใต้ตอนบน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เป็นแบบสัมภาษณ์เชิงลึกแบบมีโครงสร้างจำนวน 3 ด้าน ประกอบด้วย ด้านผู้บริหาร โรงเรียน ด้านครูผู้สอน และด้านนักเรียน เพื่อศึกษาข้อมูลในการบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียนที่มีประสิทธิผลจากผู้บริหารสถานศึกษาดีเด่นนำมาประมวลกับแนวคิดเกี่ยวกับประสิทธิผลการบริหารการจัดการศึกษาของโรงเรียนระดับประถมศึกษาแต่ละปีวิจัย ตามผลการสังเคราะห์จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังภาคผนวก ก

การหาคุณภาพของเครื่องมือการวิจัย

การหาคุณภาพของเครื่องมือการวิจัย คือแบบสัมภาษณ์เชิงลึกโดยผู้วิจัยนำแบบสัมภาษณ์ไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน ได้ตรวจสอบด้าน โครงสร้างเนื้อหาและภาษา ก่อนนำไปสัมภาษณ์ผู้บริหาร

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำผลการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษาดีเด่นจำนวน 5 คน มาสังเคราะห์เพื่อกำหนดตัวแปร เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการบริหารการจัดการศึกษาของโรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตจังหวัดภาคใต้ตอนบน โดยประมวลกับผลการศึกษาจากเอกสารและงานการวิจัย นำมากำหนดเป็นแบบสอบถามสำหรับการวิจัยในขั้นตอนที่ 2

ขั้นตอนที่ 2 การกำหนดตัวบ่งชี้เกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการบริหารการจัดการศึกษาของโรงเรียน ระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตจังหวัดภาคใต้ตอนบน

เป็นการวิจัยเพื่อหาตัวบ่งชี้เกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการบริหารการจัดการศึกษาของโรงเรียน ระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตจังหวัดภาคใต้ตอนบน โดยใช้กระบวนการวิจัยเทคนิคเดลฟาย (Delphi Technique) ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ด้านการบริหารการศึกษา หรือมีคุณวุฒิระดับปริญญาเอกหรือเทียบเท่าทางการบริหารการศึกษา

กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ เป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ด้านการบริหารการศึกษา หรือมีคุณวุฒิระดับปริญญาเอกหรือเทียบเท่าทางการ

บริหารการศึกษา ซึ่งเลือกอย่างเจาะจง (Purposive sampling) จำนวน 17 คน เพื่อให้ข้อมูลจากการพิจารณาแบบสอบถามเพื่อกำหนดตัวบ่งชี้เกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียน ระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตจังหวัดภาคใต้ตอนบน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามจำนวน 3 ฉบับ ดังนี้

ฉบับที่ 1 แบบสอบถามผู้บริหาร โรงเรียน แบ่งออกเป็น 5 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามลักษณะชีวสังคมของผู้บริหาร

ตอนที่ 2 แบบสอบถามพฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหาร

ตอนที่ 3 แบบสอบถามทางวัฒนธรรมการบริหารของผู้บริหาร

ตอนที่ 4 แบบสอบถามบรรยากาศการบริหารของผู้บริหาร

ตอนที่ 5 แบบสอบถามความสำเร็จในการบริหารและสนับสนุนการจัดการศึกษาของ

โรงเรียน

ฉบับที่ 2 แบบสอบถามครู แบ่งออกเป็น 5 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามลักษณะชีวสังคมของครู

ตอนที่ 2 แบบสอบถามคุณภาพการสอนของครู

ตอนที่ 3 แบบสอบถามความพึงพอใจการทำงานของครู

ตอนที่ 4 แบบสอบถามการสนับสนุนทางสังคมของครู

ตอนที่ 5 แบบสอบถามความสำเร็จในการบริหารและพัฒนาบุคลากร

ฉบับที่ 3 แบบสอบถามนักเรียน แบ่งออกเป็น 5 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของนักเรียน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามพฤติกรรมด้านการเรียนของนักเรียน

ตอนที่ 3 แบบสอบถามพฤติกรรมด้านสังคมกับเพื่อนของนักเรียน

ตอนที่ 4 แบบสอบถามเจตคติต่อการเรียนของนักเรียน

ตอนที่ 5 แบบสอบถามความสำเร็จในการพัฒนาคุณภาพนักเรียน

แบบสอบถามแต่ละฉบับมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ฉบับที่ 1 แบบสอบถามผู้บริหารโรงเรียน เป็นการวัดปัจจัยด้านผู้บริหารโรงเรียน เพื่อกำหนดตัวบ่งชี้ให้ผู้บริหารโรงเรียนได้ประเมินตนเองในเรื่องต่อไปนี้ คือ ลักษณะชีวสังคมของผู้บริหาร พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหาร วัฒนธรรมการทำงานของผู้บริหาร บรรยากาศของโรงเรียนของผู้บริหาร และประสิทธิผลการบริหารการจัดการศึกษาของโรงเรียน ระดับ

ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตจังหวัดภาคใต้ตอนบน ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามลักษณะชีวสังคมของผู้บริหาร เป็นการสอบถามเพื่อกำหนดตัวบ่งชี้วัดสถานภาพและคุณลักษณะของผู้บริหาร ได้แก่ เพศ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ทางการบริหาร และการอบรมทางการบริหาร ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ จำนวน 4 ข้อ ดังนี้

1. เพศ

1. ชาย

2. หญิง

2. วุฒิการศึกษา

1. ปริญญาตรี

2. สูงกว่าปริญญาตรี

3. ประสบการณ์ทำงาน

1. 1 - 5 ปี

2. 6 - 10 ปี

3. มากกว่า 10 ปีขึ้นไป

4. การเข้าอบรมทางการบริหารในระยะ 5 ปีที่ผ่านมา (พ.ศ. 2549 - พ.ศ.2553)

1. 1 - 2 ครั้ง

2. 3 - 4 ครั้ง

3. มากกว่า 4 ครั้ง

ตอนที่ 2 แบบสอบถามพฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหาร เป็นการสอบถามความคิดเห็นเพื่อกำหนดตัวบ่งชี้เกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหาร ประกอบด้วย

1. พฤติกรรมการบริหารแบบสั่งการ

2. พฤติกรรมการบริหารแบบชี้แนวทางขยความคิด

3. พฤติกรรมการบริหารแบบการมีส่วนร่วม

4. พฤติกรรมการบริหารแบบมอบหมายอำนาจ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามวัฒนธรรมการบริหารของผู้บริหาร เป็นการสอบถามเพื่อกำหนดตัวบ่งชี้ที่ใช้วัดความคิดเห็นเกี่ยวกับวัฒนธรรมการทำงานของผู้บริหาร ประกอบด้วย

1. ความมุ่งประสงค์ของโรงเรียน

2. การเสริมพลัง

3. การตัดสินใจ

4. ความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของโรงเรียน
5. ความไว้วางใจ
6. ความมีคุณภาพ
7. การยอมรับ
8. ความเอื้ออาทร
9. ความซื่อสัตย์สุจริต
10. ความหลากหลายของครูและบุคลากร

ตอนที่ 4 แบบสอบถามบรรยากาศการบริหารของผู้บริหาร เป็นการสอบถามเพื่อกำหนดตัวบ่งชี้ที่ใช้วัดความคิดเห็นเกี่ยวกับบรรยากาศการบริหารของผู้บริหาร ประกอบด้วย การสนับสนุน การเสริมแรง และการให้กำลังใจ

ตอนที่ 5 แบบสอบถามความสำเร็จในการบริหารและสนับสนุนการจัดการศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตจังหวัดภาคใต้ตอนบน ประกอบด้วย กระบวนการบริหารจัดการตามกิจการของโรงเรียนและกระบวนการปฏิบัติงาน

ฉบับที่ 2 แบบสอบถามครู เป็นการวัดปัจจัยด้านครู ซึ่งเป็นครูผู้สอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เพื่อกำหนดตัวบ่งชี้สำหรับให้ครูประเมินตนเองในเรื่องลักษณะชีวสังคมของครู พฤติกรรมการสอนของครู ความพึงพอใจการทำงานของครู การสนับสนุนทางสังคมของครู และประสิทธิผลการบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 5 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามลักษณะชีวสังคมของครู เป็นการสอบถามเพื่อวัดสถานภาพและคุณลักษณะของครู ได้แก่ เพศ ประการณในการสอน ระดับการศึกษา และอายุ จำนวน 4 ข้อดังนี้

1. เพศ
 1. ชาย
 2. หญิง
2. ประสบการณ์ในการสอน
 1. 1 - 5 ปี
 2. 6 - 10 ปี
 3. 11 ปีขึ้นไป
3. ระดับการศึกษา
 1. ปริญญาตรี
 2. สูงกว่าปริญญาตรี

3. อื่น ๆ

4. อายุ

1. ต่ำกว่า 30 ปี

2. 31 - 40 ปี

3. 41 - 50 ปี

4. 51 ปีขึ้นไป

ตอนที่ 2 แบบสอบถามคุณภาพการสอนของครู เป็นการสอบถามเพื่อกำหนดตัวบ่งชี้ที่ใช้วัดความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จในการจัดการเรียนการสอน ประกอบด้วย การเตรียมการก่อนการสอน การสอนและการดำเนินการหลังสอน

ตอนที่ 3 แบบสอบถามความพึงพอใจการทำงานของครู เป็นการสอบถามเพื่อกำหนดตัวบ่งชี้ใช้วัดความคิดเห็นหรือความรู้สึกเกี่ยวกับการทำงานในโรงเรียนของครู

ตอนที่ 4 แบบสอบถามการสนับสนุนทางสังคมของครู เป็นการสอบถามเพื่อกำหนดตัวบ่งชี้ใช้วัดความคิดเห็นเกี่ยวกับการสนับสนุนทางสังคมของครู ได้แก่ การได้รับการยอมรับนับถือ ความก้าวหน้าในการทำงานและการไว้วางใจ

ตอนที่ 5 แบบสอบถามความสำเร็จในการบริหารและการพัฒนาบุคลากร ประกอบด้วย กระบวนการปฏิบัติงานและการพัฒนาบุคลากร

ฉบับที่ 3 แบบสอบถามนักเรียน เป็นการวัดปัจจัยด้านนักเรียน ซึ่งเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เพื่อกำหนดตัวบ่งชี้สำหรับให้นักเรียนประเมินตนเองในเรื่องต่อไปนี้ คือ ข้อมูลทั่วไปของนักเรียน พฤติกรรมด้านการเรียนของนักเรียน พฤติกรรมด้านสังคมกับเพื่อนของนักเรียน เจตคติต่อการเรียนของนักเรียน และการจัดกิจกรรมของโรงเรียน ซึ่งมีรายละเอียดจำนวน 5 ตอน ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของนักเรียน เป็นการสอบถามเพื่อกำหนดตัวบ่งชี้ใช้วัดสภาพและคุณลักษณะของนักเรียน ได้แก่ เพศ ผลการเรียนเฉลี่ยของนักเรียนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ รายได้ของผู้ปกครองของนักเรียนต่อเดือน และระดับการศึกษาของผู้ปกครองของนักเรียนจำนวน 4 ข้อ ดังนี้

1. เพศ

1. ชาย

2. หญิง

2. ผลการเรียนเฉลี่ยของนักเรียนทุกวิชาเท่ากับ..... (ทศนิยม 2 ตำแหน่ง)

3. รายได้ของผู้ปกครองของนักเรียนต่อเดือน

- 1. ไม่เกิน 5,000 บาท
 - 2. 5,100 - 10,000 บาท
 - 3. มากกว่า 10,000 บาท
4. ระดับการศึกษาของผู้ปกครองของนักเรียน
- 1. ประถมศึกษา
 - 2. มัธยมศึกษาตอนต้น (ม.3)
 - 3. มัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.6) หรือ ปวช.
 - 4. อนุปริญญาหรือ ปวส.
 - 5.ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า
 - 6. สูงกว่าปริญญาตรี

ตอนที่ 2 แบบสอบถามพฤติกรรมด้านการเรียนของนักเรียน เป็นการสอบถามเพื่อกำหนดตัวบ่งชี้เกี่ยวกับพฤติกรรมด้านการเรียนของนักเรียน ประกอบด้วย การเตรียมตัวในการเรียน และความรับผิดชอบในการเรียน

ตอนที่ 3 แบบสอบถามพฤติกรรมด้านสังคมกับเพื่อนของนักเรียน เป็นการสอบถามเพื่อกำหนดตัวบ่งชี้เกี่ยวกับพฤติกรรมด้านสังคมกับเพื่อนของนักเรียน ประกอบด้วย ความสัมพันธ์กับเพื่อน การมีน้ำใจช่วยเหลือและการอยู่ร่วมกับผู้อื่น

ตอนที่ 4 แบบสอบถามเจตคติต่อการเรียนของนักเรียน เป็นการสอบถามเพื่อกำหนดตัวบ่งชี้เกี่ยวกับเจตคติต่อการเรียนของนักเรียน ประกอบด้วยความรู้สึเกี่ยวกับเนื้อหาที่เรียน การสอนของครู และประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียน

ตอนที่ 5 แบบสอบถามความสำเร็จในการพัฒนาคุณภาพของนักเรียน เป็นการสอบถามเพื่อกำหนดตัวบ่งชี้ประกอบด้วย

การหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบสอบถามประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scales) พร้อมคำถามปลายเปิด ซึ่งลักษณะของแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ฉบับ คือ ฉบับที่ 1 เป็นการกำหนดตัวบ่งชี้เกี่ยวกับปัจจัยด้านผู้บริหารโรงเรียน ฉบับที่ 2 เป็นการกำหนดตัวบ่งชี้เกี่ยวกับปัจจัยด้านครู และฉบับที่ 3 เป็นการกำหนดตัวบ่งชี้เกี่ยวกับปัจจัยด้านนักเรียน ซึ่งมีรายละเอียดดังได้กล่าวมาแล้ว หลังจากนั้นผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน ได้ตรวจสอบด้านโครงสร้างเนื้อหาและภาษา เพื่อหาค่า IOC โดยต้องมีค่า IOC แต่ละข้อตั้งแต่ 0.6

ขึ้นไป เมื่อปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญแล้ว จึงนำไปสอบถามผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 17 คน ตามเทคนิคเดลฟาย (Delphi Technique) รอบที่ 1

การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 17 คน ตามเทคนิคเดลฟาย (Delphi Technique) ผู้วิจัยได้ขอหนังสือจากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี เพื่อแจ้งความประสงค์ในการวิจัยและขอความร่วมมือในการวิจัยและเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการจัดส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่างทั้งทางไปรษณีย์และนำส่งด้วยตนเอง การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้นำผลการตอบของแต่ละรอบมาดำเนินการ ต่อไปนี้

แบบสอบถามรอบที่ 1

หลังจากผู้ทรงคุณวุฒิให้ความคิดเห็น ผู้วิจัยนำแบบสอบถามมาวิเคราะห์ความเหมาะสมเพื่อกำหนดเป็นตัวบ่งชี้ประสิทธิผลการบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียน โดยให้คะแนนดังนี้

ค่าคะแนน	ความหมาย
5	เป็นตัวบ่งชี้ที่มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด
4	เป็นตัวบ่งชี้ที่มีความเหมาะสมในระดับมาก
3	เป็นตัวบ่งชี้ที่มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง
2	เป็นตัวบ่งชี้ที่มีความเหมาะสมในระดับน้อย
1	เป็นตัวบ่งชี้ที่มีความเหมาะสมในระดับน้อยที่สุด

แบบสอบถามรอบที่ 2

ผู้วิจัยนำคำตอบของผู้ทรงคุณวุฒิในรอบที่ 1 มาวิเคราะห์หาค่ามัธยฐาน และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ของกลุ่ม แล้วนำมาแสดงค่าไว้ในแบบสอบถามรอบที่ 2 ซึ่งใช้แบบสอบถามชุดเดียวกันกับแบบสอบถามรอบที่ 1 พร้อมแสดงตำแหน่งคำตอบของผู้ทรงคุณวุฒิเป็นรายบุคคล เพื่อให้ผู้ทรงคุณวุฒิได้รับทราบคำตอบทั้งของตนเองและของกลุ่มอีกครั้งหนึ่ง หากมีข้อคิดเห็นที่ไม่ตรงกับกลุ่มก็สามารถให้เหตุผลประกอบความคิดเห็นเหล่านั้น

การหาคุณภาพของแบบสอบถามรอบที่ 2 โดยนำเสนอแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญได้ตรวจสอบความถูกต้องตามโครงสร้างเนื้อหาและภาษา ตลอดจนการแก้ไขความถูกต้องของภาษาและเนื้อหา จึงนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลในรอบที่ 2 ส่วนในรอบต่อไป ก็ดำเนินการเช่นนี้จนได้

คำตอบที่สอดคล้องกัน (Consensus) จึงยุติการสอบถามและถือว่าเป็นตัวบ่งชี้ที่มีคุณภาพ เพื่อใช้ในการวิจัยในขั้นตอนที่ 3 ต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้มาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรม SPSS for windows version 11.5 ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามรอบที่ 1 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามมาตรวจสอบความสมบูรณ์ ก่อนนำมาวิเคราะห์หาค่ามัธยฐาน (Median) และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile range)

2. การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามรอบที่ 2 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามมาตรวจสอบความสมบูรณ์ก่อนนำมาวิเคราะห์หาค่ามัธยฐานและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรอบนี้ผู้วิจัยใช้เกณฑ์การคัดเลือกเฉพาะข้อที่มีค่าความเหมาะสมระดับดีถึงดีมาก และมีความสอดคล้องกับสูงหรือสูงมาก (Consensus) มากำหนดเป็นตัวบ่งชี้ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการบริหารการจัดการศึกษาของโรงเรียน ระดับประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตจังหวัดภาคใต้ตอนบน ซึ่งการตัดสินใจเพื่อกำหนดเป็นตัวบ่งชี้ขึ้นพิจารณาจากข้อความนั้นๆ โดยใช้ทั้งค่ามัธยฐานและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ดังนี้

(1) ข้อความที่มีค่ามัธยฐานตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไปแสดงว่าข้อความนั้น กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นว่า มีความเหมาะสมควรใช้เป็นตัวบ่งชี้ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการการศึกษาของโรงเรียนระดับประถมศึกษา ดังนี้

ค่ามัธยฐาน	ความหมาย
ระหว่าง 4.50 - 5.00	กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิเห็นว่าเป็นตัวบ่งชี้ที่มีความเหมาะสมระดับดีมาก
ระหว่าง 3.50 - 4.49	กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิเห็นว่าเป็นตัวบ่งชี้ที่มีความเหมาะสมระดับดี
ระหว่าง 2.50 - 3.49	กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิเห็นว่าเป็นตัวบ่งชี้ที่มีความเหมาะสมระดับปานกลาง
ระหว่าง 1.50 - 2.49	กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิเห็นว่าเป็นตัวบ่งชี้ที่มีความเหมาะสมระดับต่ำ
ระหว่าง 1.00 - 1.49	กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิเห็นว่าเป็นตัวบ่งชี้ที่มีความเหมาะสมระดับต่ำมาก

(2) ข้อความที่มีค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ตั้งแต่ 1.50 ลงมา ถือว่าข้อความนั้นมีความสอดคล้องกันสูง สมควรนำมากำหนดเป็นตัวบ่งชี้ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการบริหารการจัดการศึกษาของโรงเรียนระดับประถมศึกษา ดังนี้

ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์	ความหมาย
ตั้งแต่ 0.00 - 0.99	เป็นตัวบ่งชี้ที่มีความสอดคล้องกันสูงมาก
ตั้งแต่ 1.00 - 1.50	เป็นตัวบ่งชี้ที่มีความสอดคล้องกันสูง
ตั้งแต่ 1.51 ขึ้นไป	เป็นตัวบ่งชี้ที่มีความสอดคล้องกันต่ำหรือไม่มีความสอดคล้อง

ขั้นตอนที่ 3 เป็นการสอบถามความคิดเห็นผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอนและนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีประสิทธิผลการบริหารการจัดการศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตจังหวัดภาคใต้ตอนบน

เป็นการวิจัยเชิงสัมพันธ์เพื่อศึกษาและค้นหาถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารการจัดการศึกษาของโรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตจังหวัดภาคใต้ตอนบน และเพื่อสร้างโมเดลพหุระดับ โดยการสอบถามจากผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอนและนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีขั้นตอนการวิจัยดังนี้

การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้ใช้หน่วยในการวิเคราะห์ (Unit of analysis) คือ โรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตจังหวัดภาคใต้ตอนบน ประกอบด้วยผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอนและนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ประชากร

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอนและนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2554 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตจังหวัดภาคใต้ตอนบน จำนวน 7 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดชุมพร ระนอง สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช พังงา กระบี่ และภูเก็ต (ข้อมูลจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา วันที่ 28 มีนาคม 2554) มีรายละเอียดดังตาราง 1

ตาราง 1 แสดงจำนวนประชากรทั้งหมด

สำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษา	จำนวน โรงเรียน (โรง)	ผู้บริหาร (คน)	ครูผู้สอน (คน)	นักเรียนชั้น ประถมศึกษา ปีที่ 6 (คน)
1. สำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษา ชุมพร				
เขต 1	148	148	1,184	2,368
เขต 2	139	139	1,112	2,085
2. สำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษา ระนอง	109	109	872	1,635
3. สำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษา สุราษฎร์ธานี				
เขต 1	171	171	1,368	2,565
เขต 2	194	194	1,552	2,910
เขต 3	185	185	1,480	2,775
4. สำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษา นครศรีธรรมราช				
เขต 1	173	173	1,384	2,595
เขต 2	186	186	1,488	2,790
เขต 3	187	187	1,496	2,805
เขต 4	156	156	1,248	2,340
5. สำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษา พังงา	108	108	864	1,620

ตาราง 1 (ต่อ)

สำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษา	จำนวน โรงเรียน (โรง)	ผู้บริหาร (คน)	ครูผู้สอน (คน)	นักเรียนชั้น ประถมศึกษา ปีที่ 6 (คน)
6.สำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษา กระบี่	111	111	888	1,665
7.สำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษา ภูเก็ต	114	114	912	1,710
รวม	1,918	1,918	9,920	29,863

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ผู้วิจัยใช้ในครั้งนี้ใช้หน่วยการสุ่ม คือ โรงเรียนระดับประถมศึกษา ประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอนและนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้การสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Random Sampling) ดังนี้

1. สุ่มสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษาจังหวัดที่เป็นกลุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) จากจำนวน 7 จังหวัดได้ กลุ่มตัวอย่าง 5 จังหวัด ได้แก่ จังหวัด ชุมพร ระนอง สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช และภูเก็ต

2. สุ่มโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เนื่องจากการวิจัยโดยใช้เทคนิคและวิเคราะห์พหุระดับ ซึ่งต้องใช้ขนาดกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยมากกว่า 100 โรงเรียนและเป็นข้อมูลระดับผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และนักเรียน นอกจากนี้ต้องเป็นข้อมูลที่มีความเชื่อมโยงสัมพันธ์ในการอธิบายและให้การศึกษอย่างชัดเจน ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

ขั้นที่ 1 กำหนดจำนวนโรงเรียนในแต่ละสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษาจังหวัดเพื่อสุ่มเป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 5 จังหวัดจำนวน 11 สำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษา หลังจาก

นั้นคำนวณหาจำนวนโรงเรียนโดยคิดร้อยละ 10 จากจำนวนโรงเรียนในแต่ละสำนักงานเขตพื้นที่ การประถมศึกษาได้จำนวนโรงเรียน 170 โรงเรียน

ขั้นที่ 2 คำนวณหาจำนวนผู้บริหารโรงเรียนจากจำนวนโรงเรียนโรงละ 1 คน ได้จำนวนผู้บริหารโรงเรียน 170 คน

ขั้นที่ 3 คำนวณหาจำนวนครูผู้สอนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในปีการศึกษา 2554 โดยการสุ่มอย่างง่ายจากโรงเรียนที่ใช้ผู้บริหารโรงเรียนเป็นกลุ่มตัวอย่าง โรงเรียนละ 2 คน รวมจำนวนครูผู้สอนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 340 คน

ขั้นที่ 4 คำนวณหาจำนวนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในปีการศึกษา 2554 โดยการสุ่มอย่างง่ายจากโรงเรียนที่ใช้ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนเป็นกลุ่มตัวอย่าง โรงเรียนละ 3 คน รวมจำนวนนักเรียน 510 คน ผลจากการสุ่มตัวอย่าง มีรายละเอียดปรากฏดังตาราง 2 ตาราง 2 แสดงกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	จำนวน โรงเรียน (โรง)	ผู้บริหาร (คน)	ครู (คน)	นักเรียนชั้น ประถมศึกษา ปีที่ 6 (คน)
1. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ชุมพร				
เขต 1	14	14	28	42
เขต 2	13	13	26	39
2. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ระนอง	10	10	20	30
3. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุ ราษฎร์ธานี				
เขต 1	17	17	34	51
เขต 2	19	19	38	57
เขต 3	18	18	36	54

ตาราง 2 (ต่อ)

สำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษา	จำนวน โรงเรียน (โรง)	ผู้บริหาร (คน)	ครูผู้สอน (คน)	นักเรียนชั้น ประถมศึกษา ปีที่ 6 (คน)
4. สำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษา นครศรีธรรมราช				
เขต 1	17	17	34	51
เขต 2	18	18	36	54
เขต 3	18	18	36	54
เขต 4	15	15	30	45
5. สำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษา ภูเก็ต	11	11	22	33
รวม	170	170	340	510

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในขั้นตอนที่ 3 นี้ เป็นการนำแบบสอบถามทั้ง 3 ฉบับ ในการวิจัยขั้นตอนที่ 2 มาสอบถามกลุ่มผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอนและนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2554 เพื่อประเมินประสิทธิผลการบริหารการจัดการศึกษาของโรงเรียนระดับประถมศึกษาประกอบด้วยแบบสอบถาม 3 ฉบับ คือ

ฉบับที่ 1 แบบสอบถามผู้บริหารโรงเรียน แบ่งออกเป็น 5 ตอน คือ ตอนที่ 1 แบบสอบถามลักษณะชีวสังคมของผู้บริหาร ตอนที่ 2 แบบสอบถามพฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหาร ตอนที่ 3 แบบสอบถามวัฒนธรรมการทำงานของผู้บริหาร ตอนที่ 4 แบบสอบถามบรรยากาศของโรงเรียน และ ตอนที่ 5 แบบสอบถามประสิทธิผลการบริหารการจัดการศึกษาของโรงเรียน

ฉบับที่ 2 แบบสอบถามครู แบ่งออกเป็น 5 ตอน คือ ตอนที่ 1 แบบสอบถามลักษณะชีวสังคมของครู ตอนที่ 2 แบบสอบถามพฤติกรรมการสอนของครู ตอนที่ 3 แบบสอบถามความพึง

พอใจในการทำงานของครู ตอนที่ 4 แบบสอบถามการสนับสนุนการทำงานของครู และตอนที่ 5 แบบสอบถามประสิทธิผลการจัดการศึกษาของโรงเรียน

ฉบับที่ 3 แบบสอบถามนักเรียน แบ่งออกเป็น 5 ตอน คือ ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของนักเรียน ตอนที่ 2 แบบสอบถามพฤติกรรมด้านการเรียนของนักเรียน ตอนที่ 3 แบบสอบถามพฤติกรรมด้านสังคมกับเพื่อนของนักเรียน ตอนที่ 4 แบบสอบถามเจตคติต่อการเรียนของนักเรียน และตอนที่ 5 แบบสอบถามการจัดกิจกรรมของโรงเรียน

คุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย โดยการตรวจสอบความถูกต้อง หาความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) และการหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) มีวิธีการดังนี้

1. การหาความเที่ยงตรงตามเนื้อหา เนื่องจากเป็นข้อความที่ใช้ในแบบสอบถามทั้งฉบับของผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เป็นการนำเอาตัวบ่งชี้ที่ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ความเห็น และมีความสอดคล้อง (Consensus) แล้ว ผู้วิจัยได้นำมาจัดทำเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ แล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญได้ตรวจสอบความถูกต้องก่อนนำไปทดลองใช้ (Try out)

2. การหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ ผู้วิจัยนำแบบสอบถามจำนวน 3 ฉบับ ไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้บริหารโรงเรียนจำนวน 30 คน ครูผู้สอนจำนวน 30 คน และนักเรียนจำนวน 30 คน ยังคงใช้เหมือนเดิมที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง แล้วนำมาหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับและรายด้าน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยขั้นตอนที่ 3 นี้ ผู้วิจัยดำเนินการในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้วิจัยได้ทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ถึงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาทุกเขต ทุกจังหวัด ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 5 จังหวัด ซึ่งเป็นต้นสังกัดของกลุ่มตัวอย่าง เพื่อแจ้งความประสงค์ในการทำการวิจัย และการเก็บรวบรวมแบบสอบถามแต่ละคน ตลอดจนการส่งกลับคืนให้กับผู้วิจัยทางไปรษณีย์

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยในขั้นตอนที่ 3 นี้ ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้ คือ

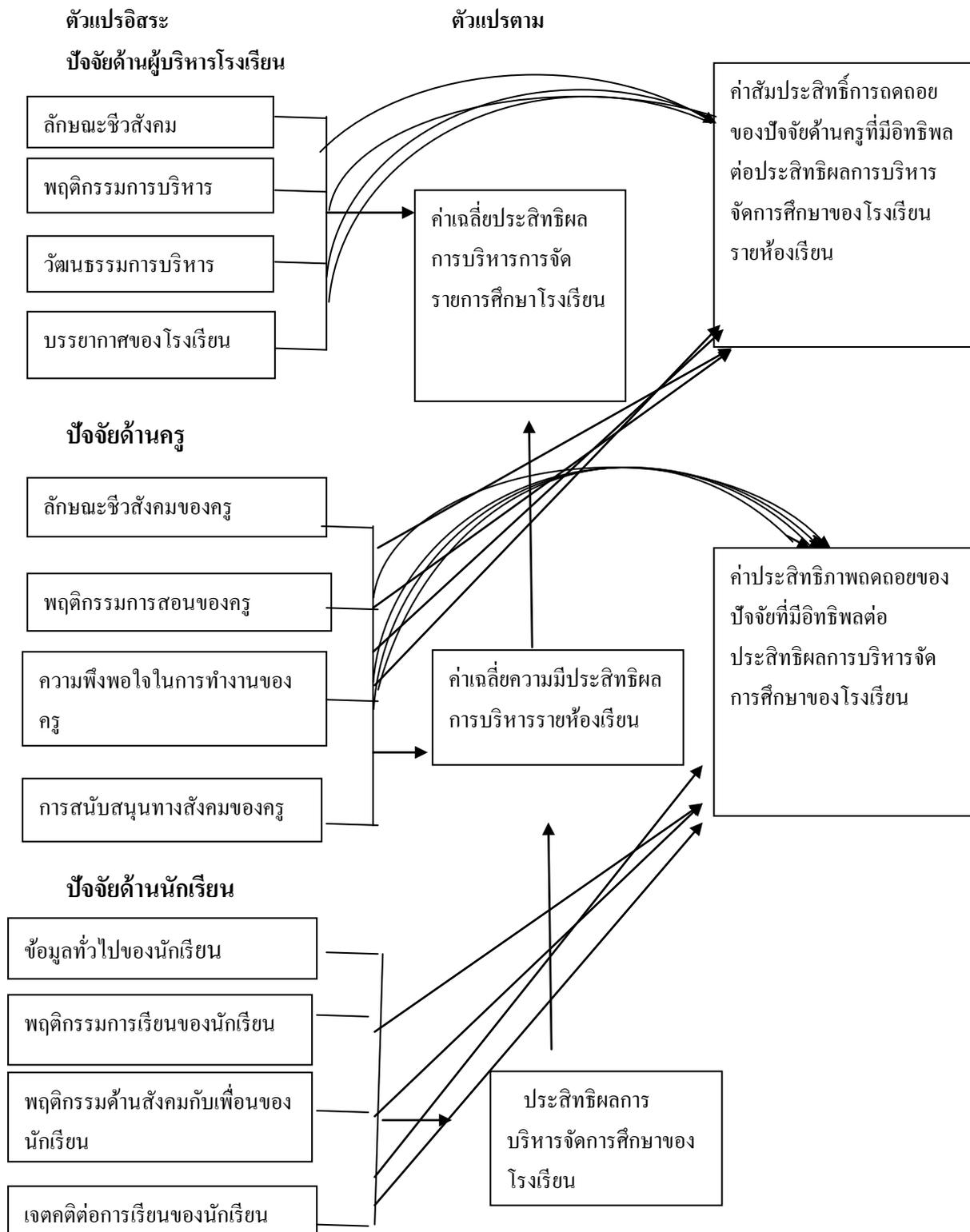
1. การวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อศึกษาประสิทธิผลการบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียนซึ่งครอบคลุมตัวแปรจำนวน 3 ด้านได้แก่ (1) ความสำเร็จในการบริหารและสนับสนุนการจัดการศึกษาของโรงเรียน (2) ความสำเร็จในการบริหารและการพัฒนานุเคราะห์ และ (3) ความสำเร็จในการ

พัฒนาคุณภาพนักเรียน ซึ่งนำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรม SPSS for Windows 11.0 เพื่อหาค่าสถิติพื้นฐานคือ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

2. การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่ออธิบายปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียนตามตัวแปรอิสระ 3 ด้าน คือ ด้านผู้บริหาร โรงเรียน ด้านครู และด้านนักเรียน โดยการหาค่าความถี่ และค่าร้อยละเพื่ออธิบายลักษณะปัจจัยด้านผู้บริหารโรงเรียน ได้แก่ ลักษณะชีวสังคมของผู้บริหาร ปัจจัยด้านครู ได้แก่ ลักษณะชีวสังคมของครู และปัจจัยด้านนักเรียน ได้แก่ ข้อมูลทั่วไปของนักเรียน และการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เพื่ออธิบายลักษณะปัจจัยด้านผู้บริหารโรงเรียน ได้แก่ พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหาร วัฒนธรรมการบริหารของผู้บริหาร และบรรยากาศของโรงเรียน ปัจจัยด้านครู ได้แก่ พฤติกรรมการสอนของครู ความพึงพอใจในการทำงานของครู และการสนับสนุนทางสังคมของครู และปัจจัยด้านนักเรียน ได้แก่ พฤติกรรมการเรียนของนักเรียน พฤติกรรมด้านสังคมกับเพื่อนของนักเรียน และเจตคติด้านการเรียนของนักเรียน

3. การวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระทุกตัวกับตัวแปรตาม และความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระด้วยกันในปัจจัยด้านผู้บริหาร โรงเรียน ปัจจัยด้านครู และปัจจัยด้านนักเรียน โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product-Moment Correlation Coefficient)

4. การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียน และเพื่อสร้างโมเดลการวิเคราะห์พหุระดับ (Multi regression analysis) ได้แก่ ปัจจัยด้านผู้บริหาร โรงเรียน ปัจจัยด้านครู และปัจจัยด้านนักเรียน โดยใช้โปรแกรม HLM 3L for Windows ตามกรอบแนวคิดของสำเร็จ บุญเรืองรัตน์ (2538 : 57 - 60) ราชนีย์ บุญธิมา (2542 : 129) และสมจิตร อุดม (2547 : 168) ซึ่งนำมากำหนดเป็นกรอบแนวคิดการวิเคราะห์ข้อมูล ดังภาพประกอบ 3

ภาพประกอบ 3 กรอบแนวคิดในการวิเคราะห์